

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează spre examinare Plenului Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Parlamentului nr.41/2022 privind declararea stării de urgență.

Anexă:

- Proiectul de hotărâre;
- Demersul Comisiei Electorale Centrale, nr.662 din 22.03.2022.

Deputați în Parlament

Igor Grosu
Mihai Popșo
Suvaculică C. G. G. G.
Ștefan Olăreș

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
P. D. P. Nr. 91		
"23"	03	2022
Ora _____		

H O T Ă R Ă R E
pentru modificarea Hotărârii Parlamentului
nr.41/2022 privind declararea stării de urgență

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art.I. Hotărârea Parlamentului nr.41/2022 privind declararea stării de urgență se completează cu Art.6¹ cu următorul cuprins:

„Art.6¹. – Prezenta stare de urgență nu afectează organizarea și desfășurarea alegerilor locale noi din primăvara anului 2022 în unele unități administrativ-teritoriale.”

Art.II. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri nr. 119, MD 2012 Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373 22) 251-451, fax (+373 22) 234-047
www.cec.md, e-mail: info@cec.md

Nr. CEC-8/ 708 din 22 uarție 2022

Domnului Igor GROSU,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu art. 150 alin. (4) din Codul electoral, „Data alegerilor noi se stabilește de către Comisia Electorală Centrală în termen de cel mult 30 de zile de la data constatării circumstanțelor menționate la alin. (1), cu cel puțin 60 de zile înainte de ziua alegerilor, cu condiția că alegerile noi vor avea loc concomitent, de cel mult 2 ori pe an, primăvara și toamna”.

Astfel, prin hotărârile nr. 76 din 19 octombrie 2021, nr. 93 din 26 octombrie 2021, nr. 179 din 3 noiembrie 2021, nr. 211 din 15 decembrie 2021, nr. 226 din 20 decembrie 2021, nr. 235 din 22 decembrie 2021, nr. 239 din 23 decembrie 2021, nr. 266 din 18 ianuarie 2022, nr. 290 din 25 ianuarie 2022 și nr. 320 din 15 februarie 2022, Comisia Electorală Centrală a stabilit data de 15 mai 2022 ca zi de desfășurare a alegerilor locale noi pentru funcția de primar în unele localități și pentru o nouă componentă a unui consiliu comunal:

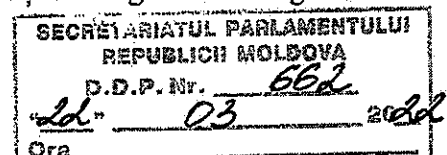
- comuna Ghetlova, raionul Orhei;
- comuna Horodiște, raionul Rezina;
- satul Moara de Piatră, raionul Drochia;
- satul Zastâncea, raionul Soroca;
- satul Tătărești, raionul Strășeni;
- satul Glinjeni, raionul Fălești;
- satul Păulești, raionul Călărași;
- comuna Alexăndrești, raionul Râșcani;
- satul Zăicani, raionul Râșcani;
- comuna Lozova, raionul Strășeni (consiliul comunal);
- satul Hagimus, raionul Căușeni.

De asemenea, la 2 februarie 2022, Comisia a fost notificată de către primarul comunei Bobeica, raionul Hâncești privind dizolvarea de drept a consiliului local, fapt ce impune organizarea alegerilor locale noi.

La 24 februarie 2022, prin Hotărârea nr. 41, Parlamentul Republicii Moldova a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Potrivit art. 4 alin. (2) din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, în perioada stării de urgență [...], instituite pe întreg teritoriul țării, nu se admite modificarea Constituției, precum și desfășurarea alegerilor autorităților publice centrale și locale și a referendumurilor republicane și locale.

Pornind de la prevederile citate, Comisia a adoptat hotărârea nr. 335 din 1 martie 2022, prin care a suspendat stabilirea datei alegerilor locale noi pentru Consiliul comunal Bobeica, raionul Hâncești până la ridicarea stării de urgență, iar prin hotărârea nr. 356 din 10 martie 2022 a suspendat executarea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale ce țin de organizarea alegerilor

locale noi la 15 mai 2022, întrucât unele acțiuni desfășurate în perioada electorală parțial ar fi fost suprapuse cu perioada stării de urgență.

Remarcăm că, în conformitate cu art. 150 alin. (2) din Codul electoral, **”Dacă vacanța funcției de primar al localității a apărut în ultimul an înainte de expirarea mandatului, alegeri noi pentru funcția de primar nu se organizează”**.

Prin urmare, ținând cont de faptul că, în cazul în care nu se vor desfășura în primăvara anului 2022, alegerile locale noi urmează a fi organizate în toamna anului 2022. În această situație, având în vedere că ultimele alegeri locale generale au avut loc pe data de 20 octombrie 2019, termenul stabilit de art. 150 alin. (2) din Codul electoral este susceptibil de a fi consumat în această toamnă, ceea ce va crea blocaj în organizarea alegerilor locale noi.

În aceste circumstanțe, puterea locală la nivel de primar se va exercita mai mult de 2 ani prin intermediul interimatului, iar luând în considerare faptul că primarul reprezintă puterea executivă a localității cu atribuții semnificative și decisive, interimatul pe o perioadă atât de lungă va submina realizarea reală a obiectivelor stabilite de Carta europeană a autonomiei locale (STE. 122 – 1985).

Mai mult, în vederea neadmiterii duratei excesive a interimatului, este relevantă practica contenciosului constituțional, și anume:

În Hotărârea nr. 8/2012 „Privind interpretarea articolelor 68 alin. (1), (2) și 69 alin. (2) din Constituție (Sesizarea nr. 8b/2012)”, Curtea Constituțională a statuat că:

„17. În condițiile statului de drept, puterea politică aparține poporului. Dacă primele două elemente definitorii ale statului – teritoriul și populația – au un caracter obiectiv-material, cel de-al treilea element esențial – suveranitatea națională – are un caracter subiectiv-volițional și înseamnă că dreptul de comandă aparține poporului.

18. Așa cum se precizează în articolul 2 alin. (1) din Constituție, suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție”.

La pct. 50 din Hotărârea nr. 7/2013 „Pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, în redacția Legilor nr. 107 și nr. 110 din 3 mai 2013, și a Decretelor Președintelui Republicii Moldova nr. 634-VII și nr. 635-VII din 16 mai 2013 și a Hotărârii Guvernului nr. 295 din 16 mai 2013 (Sesizarea nr. 16a/2013)”, Curtea Constituțională stabilește că **”Nici un instrument juridic prevăzut de Constituție nu poate fi lipsit de eficiență, golirea lui de conținut determinând caracterul lui iluzoriu și, implicit, încălcarea principiului constituțional al statului de drept”**.

Conform pct. 94 al aceleiași hotărâri, **”...Curtea Constituțională subliniază că într-un stat de drept este inadmisibilă adoptarea de norme ce ar permite permanentizarea unei guvernări în condiții de interimat. Dimpotrivă, toate normele și acțiunile autorităților publice trebuie să fie direcționate în vederea desemnării în cel mai scurt termen a demnitarilor titulari, ce și-ar asuma responsabilitatea deplină pentru actul guvernării”**.

La rândul său, prevederile aferente conceptului de exercitare a interimatului au fost dezvoltate în pct. 25 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 16/2015 „Pentru interpretarea articolului 101 alin. (2) și (3) din Constituție (efectele demisiei Prim-ministrului) (Sesizarea nr. 26b/2015)”, fiind statuat că **”Normele și spiritul Constituției urmăresc să asigure perpetuarea exercitării puterii de către instituțiile statului, constituite în conformitate cu prevederile Constituției, iar situațiile provizorii, precum interimatul sau extinderea mandatului până la intrarea în funcție a succesorilor de funcție, menite să evite crearea vidului de putere, trebuie să fie înlăturate cât mai curând”**.

Astfel, din practica constituțională expusă supra, se deduce cert obligația pozitivă a instituțiilor statului de a elimina cât mai curând posibil situațiile de exercitare a puterii în stat în condiții provizorii prin intermediul interimatului și de a nu admite permanentizarea acestora.

În același timp, în conformitate cu pct. 6 din Hotărârea Parlamentului nr. 148/2021 privind declararea stării de urgență [în energetică], s-a stabilit că starea de urgență nu afectează desfășurarea alegerilor locale noi din 21 noiembrie 2021 pentru funcția de primar în unele unități administrativ-teritoriale.

În acest context ținem să informăm că rezultatele alegerilor locale noi din 21 noiembrie 2021 au fost confirmate de instanțele de judecată în toate localitățile în conformitate cu prevederile cadrului legal pertinent.

Totodată, atragem atenția că în conformitate cu Legea bugetului de stat, Comisiei Electorale Centrale i-au fost alocate, pentru organizarea alegerilor locale noi în anul 2022, resurse financiare în mărime de circa 2,46 mln lei. Potrivit estimărilor doar organizarea scrutinului local într-un singur tur, în cele 11 localități în care este stabilită data alegerilor sunt necesare resurse financiare de circa 3,67 mln lei. Astfel, Comisia va avea nevoie de alocații bugetare suplimentare de circa 1,2 mln lei.

În concluzie, Comisia Electorală Centrală solicită identificarea unei soluții legale, eventual, prin adoptarea unui act normativ derogatoriu care ar permite organizarea alegerilor locale noi în primăvara sau vara anului 2022, deoarece activitățile preparatorii de constituire a organelor electorale nu vor fi afectate de natura stării de urgență stabilite prin Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022, fiind practic în afara acesteia și, respectiv, alocarea mijloacelor financiare suplimentare pentru organizarea alegerilor respective.

Cu respect,

**Președinta
Comisiei Electorale Centrale**

Angelica CARAMAN